

Мордовияне? 70 авылында б?ген бер кеше д? яш?ми. ?леге саннар - Мордовия Д??л?т статистикасы идар?се м?гълуматы. Идел буе федераль округында ?леге к?рс?ткеч – 44, ? Россияд? 58 процентны т?шкил ит?. Россия халкы кими бара, татарларны? саны да артмый. 2010 елгы халык ис?бен алуны? р?сми н?ти??л?ре шуны к?рс?т?. Мордовия ?анис?п идар?се ?ит?кчесе Ия Вадимовна Парамонова INFO RM бирг?н интервьюсында болай ди: «Мордовияне? ?итмеш авылында яш??че кеше юк».

Кем ?йтмешли, статистика бар ?йбер турында бел?. Бу шулай, ч?нки бу профессия бик борынгы. Элек-элект?н халыкны, мал-туарны, табышларын санап килг?нн?р. Статистика ??рвакыт булган диярг? нигез бар. ?леге структурада тормыш фактлары ??ръяклар туплана. Цифрлар алга карарга да м?мкинчелек бир?л?р. Статистика республикабыз ??м аерым ?лк?л?рене? ?сеше турында да алдан х?б?р ит?. Статнигезл?рг? таянып, Мордовияд? яш?? сыйфатын арттыра торган максатчан программалар т?зел?.

2015нче елны? 1 январе м?гълумат-лары буенча Мордовияд? ??рвакыт яш??че халык саны 808 888 кеше. ? Б?тенроссия халкы санын ис?п вакытындагы к?рс?ткечл?р буенча республикабызда 834755 кеше иде. Чагыштыру ?чен: 2014нче елны? 1 январе ис?бе буенча – 812522. Шуннан – регионыбыз халкы кими. “Подобная картина: «стремление к центру», «в погоне за длинным рублем», по - прежнему характерна для большинства регионов России или намечается стремление к оседлости?», - ди ?ит?кче. – ?тк?н ис?пк? караганда, 2015нче елны? 1 январен? Мордовияд? халык саны 25867 кешег?

кимеде. Бу ?лем-?тем ??м миграцион с?б?пл?р буенча бара. Мондый процесс бер безд? ген? т?гел, Россияне? т?рле т?б?кл?ренд? д? шул ук х?л: ?тк?н елны 83 регионны? 46да бу процесс к?з?телде. Безд? шатландыра торган бер ?йбер к?з?тел?, ул – гаил?л?рд? икенче ??м ?ченче бала тууы.

Россияд? барлыгы 142,86 миллион кеше яши. Узган ?анис?п (2002 ел) бел?н чагыштырганда россиялел?р саны 2,31 миллионга кимег?н. Ил халкыны? милли составына килс?к, сан буенча беренче урында, ?лб?тт?, руслар тора. Р?сми м?гъл?матларга караганда, Россияд? татарлар саны да кимег?н. 2002 елда татарлар 5,55 миллион булса, 2010 елга без нибары 5,31 миллион гына калган. Ким?чел?р арасында шулай ук мордва, украиннар, чувашлар ??м башкалар. ?анис?п вакыты ?тк?нг? биш ел, ? ?зг?решл?р бик аз. Кил?се перепись 2020 елда гына булачак.

Халыкны ис?пл??не? микро?анис?бе бернич? елга бер тапкыр ?т?. Чираттагысы быел 3 - 31 октябрд? ?т?ч?к. Микрохисапны? максаты – туучылар турындагы хисапны барлау, гаил? институтын ныгыту, ?лемне азайту, мигрантларны? социаль адаптациясен яхшырту, халыкны? демографик ??м социаль-игътисад т?ркемн?рене? яш?? сыйфатын ?стер? ??м башкалар. Барлыгы 54 кен? санау б?леге булганга – «микро». Бу очракта компьютер планшетына барлык м?гълумат терк?леп барылып.

Билгеле, кризис безне д? читл?теп ?тм?де. Безд? апрель аена инфляция 106,67%, Россияд? уртача 107,93%, Т?б?нш??рд? – 108,32%, Ульянов ?лк?сенд? – 110,36%.

Мордовияд? 2015 елны? 1 кварталына яш?? минимумы уртача 8300 сум, эшче халыкка – 8895 сум, 8467 сум – балаларга ??м 6795 сум – пенсионерларга.

Мордовияд? нич? авыл бар со?? Со?гы бернич? елда ситуация т?б?нд?геч? ?зг?р? ик?н.

2015 ел башына Мордовияд? 22 район, 7 ш??р, шул ис?пт?н 3 ш??р республика карамагында (Саранск, Рузаевка, Ковылкино), 13 ш??р тибындагы бист?, 344 авыл администрациясе ??м 1240 авыл. Шуларны? 49ында – ме? кешед?н артык яши, 517енд? – 101д?н алып ме?г? кад?р, 603 авылда 100 азрак кеше, ? 71енд? яш??че б?тенл?й юк.

Административ-территориаль ?зг?решл?р ??рвакыт д?вам итеп тора. М?с?л?н, Республика Мордовия законнары нигезенд?, 2010-2011 елларда яш??чесе булмаган 11 авыл учеттан т?шерелг?н. 2013 елда Ромоданово диг?н эшчел?р бист?се (поселок) авыл статусына к?черелг?н. ??р ел авыл администрациял?ре берл?штерел?: 2010 елда – 379 булса, ? 2015 ел башында 344 калган.

Федераль карарларны тормышка ашыру н?ти??сенд? республикабыз статистлары саны, 2011-2013 еллар эченд? ген?, 24,6% кимег?н. ?мма, Мордовиястат коллективы алларына куелган м?сь?л?л?рне чиш?л?р.